

Toelichting bij een aanvraag in kader van de projectoproep ‘Conceptsubsidie Stadsvernieuwing’

////////////////////////////////////
Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Beleid Steden, Brussel en Vlaamse Rand
VAC Herman Teirlinck
Havenlaan 88, bus 70
1000 Brussel
T 02 553 01 78 – F 02 553 01 92
stedenbeleid@vlaanderen.be

Welke informatie bevat deze toelichtingsbijlage?

In deze toelichtingsbijlage vindt u belangrijke informatie over de doelstellingen, de mogelijke subsidieaanvragers en andere gegevens die u nodig hebt om een subsidie aan te vragen voor een project in het kader van de oproep ‘investeringen in sociale infrastructuur’.

Inleiding

De afgelopen twintig jaar beleefden de Vlaamse steden een belangrijke renaissance. Het instrument stadsvernieuwing ondersteunt hierbij de steden om het voortouw en de regie op te nemen in de samenwerking tussen markt, overheid en civiele maatschappij. Projectmatig werken en publiek-private samenwerking zijn daarbij de sleutelwoorden. In de twee decennia hielp stadsvernieuwing bij de herontwikkeling van postindustriële, leegstaande en verwaarloosde sites, zoals negentiende-eeuwse stadsgordels, leegstaande fabriekssites, kanaalzones, havengebieden, kazernes, militaire hospitalen, leegstaande kloosters, stationsomgevingen, ziekenhuizen en scholen. Stadsvernieuwing zorgde mee voor de heraanleg van jarenlang verwaarloosd publiek domein, de bouw van allerhande publieke voorzieningen, de ontwikkeling van een meer gediversifieerd stedelijk woningaanbod en de opwaardering van de afgetakelde centrumfunctie van de kleinere steden.

De doelen van herwaardering en herinvestering in de stad vermengen zich vandaag met nieuwe uitdagingen op vlak van klimaat, en de brede socio-ecologische transitie die ermee gepaard gaat. Stadsvernieuwing als instrument is dan ook relevanter dan ooit. Stadsvernieuwingsprojecten bieden steden immers de kans om de regie over de transformatie van de stad te koppelen aan de versnelling van de transitie. Het is bovendien een belangrijk instrument om aan plaatsgebonden systeeminnovatie te werken. Plekgebonden werken laat bovendien toe verbindend te werken over verschillende gekoppelde transitieopgaves heen: tussen energie en mobiliteit bijvoorbeeld (in de transitie naar elektrisch rijden); of de ontwikkeling van nieuwe woonmodellen samen met de transities en mogelijke collectiviteitswinsten op vlak van energie, deelmobiliteit en zorgwonen; of ook de koppeling tussen de ontwikkeling van een meer klimaatrobuust publiek domein, samen met biodiversiteitsdoelen, en de aanpak van het stedelijk hitte-eilandeffect. Plekgericht werken aan systeeminnovatie is ook een plausibele werkwijze om de nodige solidariteit te organiseren en de voordelen van stedelijkheid op een sociaal rechtvaardige manier te delen met al wie in de stad woont en wil (blijven) wonen. Tenslotte is de plekgebonden innovatie ook een appél aan de maatschappelijke verbeelding en een kans om te mobiliseren rond transitie en transformatie naar een andere en betere stad.

Stadsvernieuwing streeft naar duurzame, sociaal-inclusieve en cultureel-diverse steden. Een streven dat van bij de aanvang hoog op de agenda van het Vlaamse stedenbeleid staat, en waaraan stadsvernieuwing op een bescheiden manier bijdraagt.

Met deze oproep naar conceptsubsidies wil de Vlaamse minister bevoegd voor stedenbeleid een extra impuls geven aan de steden om via noodzakelijke stedelijke transformaties de transitie te versnellen. Het gaat hierbij niet over projectsubsidies om stadsvernieuwingprojecten te realiseren. De conceptsubsidies steunen de steden bij het uitdenken of verder uitwerken van een bijzonder stadsvernieuwingproject als positieve hefboom bij de aanpak van de stedelijke transitie. Dit gebeurt onder de begeleiding van een multidisciplinair team, met bijzondere aandacht voor het participatief en co-productief werken, het ontwerpend onderzoek en om zoveel mogelijk stakeholders te betrekken.

Voor de oproep is een totaalbedrag van 450.000 euro beschikbaar.

Deze oproep volgt de werkwijze bij de conceptsubsidie in de klassieke oproep 'Stadsvernieuwing'. Het aanvraagformulier vindt u op <https://www.vlaanderen.be/stedenbeleid>.

Voor vragen kan u contact opnemen met het team Stedenbeleid van het Agentschap Binnenlands Bestuur, VAC Herman Teirlinck, Havenlaan 88 bus 70, 1000 Brussel (stedenbeleid@vlaanderen.be).

Wat is de doelstelling?

In het kader van Stedenbeleid is de doelstelling van deze oproep om

- Concepten te ontwikkelen die een **duurzaam hefboomeffect** kunnen genereren in de aanpak van een **belangrijke stedelijke problematiek** en deze verder te uit te werken.
- Concepten aan te bieden die als hefboom dienen voor **transitie** en stadsontwikkeling in het algemeen en van de **(stads)vernieuwing** binnen een lokaal bestuur in het bijzonder

Wie kan een subsidie aanvragen?

De projectoproep wordt opgestart vanuit het Vlaams Stedenbeleid en is derhalve gericht op de **13 centrumsteden, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de 21 provinciale steden**. De lijst van deelnemende besturen is terug te vinden op <https://www.vlaanderen.be/stedenbeleid/stadsvernieuwing-in-vlaanderen>.

Elk bestuur kan maximaal 2 projecten indienen.

Voor een subsidie binnen het kader van de projectoproep 'conceptsubsidie Stadsvernieuwing' is geen cofinanciering vereist. De subsidie moet het lokaal bestuur in staat stellen een multidisciplinair team aan te stellen om een conceptstudie uit te voeren.

Hoe worden de subsidieaanvragen beoordeeld?

De ontvankelijkheidsanalyse

Bij de oproep wordt een aanvraagformulier toegevoegd dat volledig ingevuld moet worden. Er wordt gestreefd naar een minimum aan planlast. Deze subsidieaanvraag wordt ontvankelijk verklaard als u het volledig ingevulde aanvraagformulier digitaal indient, uiterlijk op **30 april 2024** via het Digitaal Loket

(<https://loket.lokaalbestuur.vlaanderen.be/login>). De datum waarop de aanvraag wordt ingediend, geldt als bewijs (let op: opslaan als concept is geen geldige indiening).

Als de subsidieaanvraag na de ontvankelijkheidsanalyse onvolledig blijkt of is ingediend na de hierboven gemelde datum, wordt het project onontvankelijk verklaard en wordt het niet verder beoordeeld.

De beoordelingsfase

Zodra het projectaanvraag ontvankelijk is verklaard, start de beoordelingsanalyse.

De beoordeling gebeurt door een onafhankelijke deskundige jury, die een advies verstrekt aan de Vlaamse Regering over de toekenning van de subsidies.

In de beoordelingsfase wordt het project beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- **Inzet van de conceptsubsidie**
  - **Diagnose/Visie:** De stedelijke problematieken en uitdagingen die de stad met een stadsvernieuwingsproject wil aanpakken en waarvoor de conceptsubsidie zou worden ingezet zijn goed onderbouwd. De onderbouwing (ruimtelijk, sociaal, economisch, ecologisch, ...) achter de gekozen schaal, geografie, territorium is kwaliteitsvol. De kadering binnen een bredere stadsvisie is goed.
  - **Verwachtingen:** De verwachtingen van wat dit stadsvernieuwingsproject op korte en lange termijn kan betekenen om de stedelijke problematieken en uitdagingen aan te pakken is duidelijk.
  - **Vernieuwend karakter:** Het vernieuwend en innovatief karakter is helder en goed onderbouwd. Er is goed geduid in welke fases of elementen de innovatie (ontwerp, uitvoering, exploitatie) zit en waarom de inzet van de conceptsubsidie en het stadsvernieuwingsproject vernieuwend is voor stadsontwikkeling.

- **Wat verwacht men van (de werking) van de conceptsubsidie**
  - **Resultaatgericht:** De bijdrage van de conceptsubsidie en de verwachte output voor het stadsvernieuwingsproject en het aanpakken van de stedelijke problematieken en uitdagingen daarbij is goed onderbouwd. Het is duidelijk welke resultaten verwacht worden van de conceptsubsidie en waarom een conceptsubsidie de aangewezen stap is.

- **Realiseerbaarheid**
  - **Projectomkadering:** De projectorganisatie en de regierol van de stad zijn helder omschreven en goed onderbouwd. De betrokkenheid van partners is helder onderbouwd.
  - **Verloop van de conceptstudie:** De fasering van de conceptsubsidie binnen de verwezenlijking van het totale stadsvernieuwingsproject is goed onderbouwd. De verwachtingen ten aanzien van het multidisciplinaire team zijn helder. De inzet van de stad is duidelijk.

Welke kosten komen in aanmerking voor subsidiëring?

Voor de conceptsubsidie komen enkel de kosten in aanmerking van het aangestelde multidisciplinair team op basis van hun aangenomen offerte.

Procedure conceptsubsidie

De subsidie wordt in 2024 toegekend en is bestemd om een multidisciplinair team aan te stellen die een conceptstudie uitvoert.

De subsidie wordt als volgt uitbetaald:

- 1° een eerste schijf van 50% wordt in 2024 uitbetaald als voorschot en kan in betaling worden gesteld binnen 30 dagen na ontvangst door het Agentschap Binnenlands Bestuur van het ondertekende besluit;
- 2° een saldo van maximaal 50% na realisatie van de conceptstudie op basis van een functionele en financiële verantwoording.

De functionele en financiële verantwoording bestaat uit: het finaal rapport van de conceptstudie, een managementsamenvatting, het contract met het multidisciplinair team (of besluit College), facturen/betaalbewijzen van het multidisciplinair team, en een schuldvordering van het lokaal bestuur.

Als de einddatum van de oproep is verstreken, worden alle projectaanvragen onderzocht, gejureerd door een onafhankelijke deskundige jury en wordt een voorstel van budgetverdeling aan de weerhouden projectvoorstellen bezorgd aan de Vlaamse minister bevoegd voor stedenbeleid. Op aangeven van de minister worden de geselecteerde projectvoorstellen vervolgens goedgekeurd op de Vlaamse Regering.

De geselecteerde projecten moeten bereid zijn info aan te leveren voor kennisdeling en communicatieve doeleinden. Eens de subsidies zijn toegekend door de Vlaamse Regering worden de weerhouden stadsvernieuwingprojecten vermeld en beschreven op de website van het Vlaamse stedenbeleid (<https://www.vlaanderen.be/stedenbeleid>) aan de hand van projectfiches. Na uitvoering van de conceptstudies worden de resultaten vermeld op de projectfiches.

U vindt het aanvraagformulier op <https://www.vlaanderen.be/stedenbeleid>. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met team Stedenbeleid (stedenbeleid@vlaanderen.be)